

ANLAMLARINA GÖRE KELİMELELER

1 - **Gerçek Anlamlı Kelimeler** : Bir kelimenin aklımıza gelen ilk anlamına ya da kelimenin sözlükteki anlamına denir.

- Örnekler** : * Bisikletten düşen çocuk başını yere çarptı. (Vücudumuzun üst bölümü)
- * Boş şişeleri bir kutuya yerleştirdi. (İçinde , üstünde hiçbir şey bulunmayan , dolu karşıtı)
- * Maç yaparken topumuz camı kırdı. (Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak)
- * Annem perdeleri üç ayda bir yıkıyor. (Pencereye veya bir açıklığın önüne gerilen örtü)

2 - **Mecaz Anlamlı Kelimeler** : Bir kelimenin gerçek anlamı dışında kazandığı yeni anlama denir.

- Örnekler** : * Konsere gidemeyince biletlerimiz yandı. (Geçerliliğini yitirmek)
- * Boş sözlerle günlerce beni oyaladı. (Bir işe yaramayan)
- * Birinci sınıf öğrencileri okumayı söktü. (Okuyabilme becerisini kazanmak)
- * Bu olayda mutlaka onun da parmağı vardır. (Bir işe karışmış olma ilgisi)

3 - **Terim Anlamlı Kelimeler** : Bir kelimenin bilim , sanat , meslek ve teknik konularla ilgili kavramları karşılığında kazandığı anlama denir.

- Örnekler** : * Flütte bazı notaları çalarken zorlanıyorum.
- * Karenin bütün kenarları birbirine eşittir.
- * Üç acısı da eşit olan üçgenlere eşkenar üçgen denir.
- * Öğretmen iki perdelik oyun izleyeceğimizi söyledi.
- * Tıp fakültesini kazanan Buğra 'ya teyzesi steteskop hediye etti.

Altın Bilgi 1° : Bir kelimenin terim olup olmadığı kullanıldığı cümleye göre değişir.

- * Dünya , Güneş etrafında dolanması sonucu mevsimler oluşur. → Terim anlam
- * Güneş gören yerlerdeki karlar erimişti → Gerçek anlam
- * Annem davette , güneş gibi parlıyordu. → Mecaz anlam

ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde altı çizili kelimelerin anlamını karşısına bölüme işaretleyiniz.

Cümleler	Gerçek	Mecaz	Terim
* Annemle teyzem <u>koyu</u> bir sohbeta başlamıştı.			
* <u>Ekvator</u> çizgisi Dünya 'yı iki eş parçaya böler.			
* Camdan yansıyan <u>ışık</u> gözlerimi kamaştırdı.			
* Yazın açık renkli ve <u>ince</u> giysiler giymeliyiz.			
* Şarkının <u>nakarât</u> bölümünü ezberledim.			
* Balık <u>kokusu</u> her tarafı sarmıştı.			
* Çocukluğumdan beri rahat <u>yüzü</u> görmedim.			
* Bir cümlede <u>eylem</u> en sonda bulunmalıdır.			
* Dedeme hastanede iki şişe <u>serum</u> takıldı.			
* Bizim buralarda kış mevsimi çok <u>soğuk</u> geçer.			
* Yaptığı <u>sulu</u> şakalar hepimizi bunaltmıştı.			
* Bir çiftçi traktörüyle tarlasını <u>sürüyordu</u> .			
* Dünya 'nın yörüngesi <u>elips</u> şeklindedir.			
* Annemi her yolculukta otobüs <u>tutar</u> .			
* Arızalanan aracımı <u>yolun</u> kenarına çektim.			
* Korkudan dizlerimin bağı <u>çözüldü</u> .			
* Doktor , <u>reçeteye</u> bir şurup ile iki hap yazmış.			

ETKİNLİK

Aşağıda verilen kelimelerle istenilen anlamlarıyla cümleler kurunuz.

göz	Gerçek	
	Mecaz	
kol	Gerçek	
	Mecaz	
doğru	Gerçek	
	Terim	
Yıldız	Terim	
	Mecaz	
kör	Gerçek	
	Mecaz	
tatlı	Gerçek	
	Mecaz	
ağır	Gerçek	
	Mecaz	
hava	Gerçek	
	Mecaz	
dil	Terim	
	Mecaz	
açmak	Gerçek	
	Mecaz	

ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde altı çizili kelimelerin altlarına hangi anlamda kullanıldığını yazınız.

- * Maçın kaderini penaltı atışları belirledi.
- * Şiirin tüm dizeleri hasret dolu.
- * Sınıfta böcek ve bitki fosili etkinliği yaptık
- * Beni hatırlamamana doğrusu çok kırıldım.
- * Bir hücreli canlılar ancak mikroskopla görülebilirler.
- * Sahnenin dekorunu öğrencilerle birlikte hazırladık.
- * Sınıfta oturacak yalnız bir boş sıra kalmıştı.
- * Cümlede varlıkların özelliklerini belirten kelimelere sıfat denir.
- * Bu kuru inadı yüzünden evini dağıttı.
- * Karenin dört açısı ve dört kenarı da birbirine eşittir.
- * Acı haberi okuyunca içim parçalandı.